

BISERA NURUDINOVIĆ

BIBLIOGRAFIJA RADOVA DR HAZIMA ŠABANOVIĆA

U ovu bibliografiju uvršteni su, uglavnom, svi objavljeni naučni i stručni radovi preminulog dr Hazima Šabanovića, objavljeni kao monografije ili kao prilozi u časopisima i drugim serijskim izdanjima. Kao saradnik jugoslovenskih enciklopedija (Hrvatska enciklopedija, Vojna enciklopedija i Enciklopedija Jugoslavije) Šabanović se mnogo angažovao. Pretražila sam sve te enciklopedije, Šabanovićeve radove popisala i uvrstila u ovu bibliografiju. Moja nastojanja biće opravdana ako svi radovi iz pomenutih enciklopedija budu obuhvaćeni, jer mi se Šabanović za života nekoliko puta obraćao s molbom da to uradim. Dva Šabanovićeve rada objavljena u inostranim izdanjima uvrstila sam također u ovaj popis. Tako su u ovu bibliografiju uvrštena 184 njegova rada, od kojih 9 predstavljaju zasebna djela, 57 članke iz enciklopedija, a ostalo su studije različitog obima i prilozi objavljeni u raznim periodičnim izdanjima.

BIBLIOGRAPHY OF WORKS OF HAZIM ŠABANOVIĆ

Almost all published scholarly works and papers of late dr. Hazim Šabanović, which were published in the form of monograph or articles in periodicals or other serial publications, are included into this bibliography. As an Associate of the Yugoslav Encyclopaedias (Croatian Encyclopaedia, Military Encyclopaedia, and the Encyclopaedia of Yugoslavia), Šabanović contributed a lot to all of them. I have searched them all, copied all Šabanović's works, and included them into the present bibliography. It would make me very happy, if I had not missed anything from those Encyclopaedias since late Šabanović turned to me several times before his

death, asking me to do just that. I have also seen the two of his papers published in the foreign publications, which are also included into this list. Thus, a total of 184 of his works are included into the bibliography, 9 of which are separate works, 57 are the papers from the Encyclopaedias, and the remainder are the studies of varied length, and some short reviews published in periodicals.

POPIS I OBJAŠNENJE SKRAĆENICA

Glasnik arhiva i DABiH = Glasnik arhiva i Društva arhivista Bosne i Hercegovine. Sarajevo.

Glasnik HZM = GZM.

Glasnik INI = Glasnik na Institutot za nacionalna istorija. Skopje.

Glasnik IVZ = Glasnik VIS.

Glasnik VIS = Glasnik Vrhovnog islamskog starješinstva. Do 1950. godine časopis je imao naslov: Glasnik islamske vjerske zajednice. Sarajevo.

Godišnjak DIBiH = Godišnjak IDBiH.

Godišnjak IDBiH = Godišnjak Istorijskog društva Bosne i Hercegovine. Sarajevo. Do sv. XI/1960—61. časopis je imao naslov: Godišnjak Društva istoričara Bosne i Hercegovine.

GZM = Glasnik Zemaljskog muzeja u Sarajevu. Časopis je u 1941. i 1942. godini imao naslov: Glasnik Hrvatskih zemaljskih muzeja u Sarajevu.

HNJ = Historija naroda Jugoslavije.

NS = nova serija.

POF = Prilozi za orijentalnu filologiju. Sarajevo.

Zbornik MS SDN = Zbornik Matice srpske, Serija društvenih nauka. Novi Sad.

1934.

1. *Jedna crtica iz h/azreti/ Alijina života /A sketch from Hadrat-i 'Ali's life/. — Dječji novi behar II, 15—16 (15. II 1934), pp. 46—47.*

1935.

2. *Čazimova prevodna književnost /Čazim's literary translations/. — Novi behar VIII, 20—23 (1. VI 1935), pp. 353—355.*

/O prevodima Čazima Čatića sa turskog jezika/.

3. *Rahmetli Osman ef. Redžović /Late Osman efendi Redžović. — Islamski glas I, 2 (11. X 1935), 8. p. /Nekrolog/.*

1936.

4. *Murad paša Hrvat — preporoditelj Osmanlijske države /Murad-pasha the Croat — the reformer of the Ottoman State/. — Muslimanska svijest I, 10 (7. V 1936), 1. i 2. p.; 12 (15. V 1936), 1. p.; 13—14 (22. V 1936), 1. i 2. p.*

/Sa portretom Murad-paše Hrvata/.

/Objavljeno posebno pod naslovom: Murad-paša Hrvat. Preporoditelj Osmanlijskog carstva. Povijestna monografija. — Nova tiskara, Sarajevo 1936, 23 p. = Knjižnica »Muslimanska svijest«, br. 2/.

5. *Ibrahim-paša Požeški, veliki vezir Sulejmana II Sjajnoga /Ibrahim-Pasha of Pozhega, the grand vezier of Sulayman II, the Magnificent/. — Narodni kalendar čiče Grge Grgina iz Grginaca 1936, pp. 151—154; Hrvatski dnevnik III, 754 (1938), 16. p.*

6. *Ibrahim-paša Novošeherlija, veliki vezir Muhameda III /Ibrahim-Pasha of Novi Sheher, the grand vezier of Muhammad III/. — Novi behar IX, 17 (1. III 1936), pp. 225—227.*

7. *Iz narodne lirike. Narodne umotvorine /From folk lyrics. Folk literature/. Sabrao H. Š. — Novi behar IX, 22—23 (1. VI 1936), pp. 335—336.*

8. */Rec./: Politička podjela turske carevine. Rasprava Ali Čauša iz Sofije. Preveo Riza Muderizović, kustos Zemaljskog muzeja u Sarajevu. — Muslimanska svijest I, 32 (16. XII 1936), 11. p. /Rad je objavljen u kalendaru Gajret za 1937. godinu/.*

1937.

9. *Muslimani u Kini /Moslems in China/. — Gajret XVIII, 13 (1937), pp. 233—234; 14 (1937), 248. p.; XIX, 1 (1938), pp. 12—13.*

10. *Muhamed Seid Serdarević. (Uz 20-godišnjicu smrti) /Muhamed Seid Serdarević. (On the occasion of the twentieth anniversary of his death)/. — Narodna uzdanica VI, Kalendar za godinu 1938, Glavni odbor Narodne uzdanice, Sarajevo 1937, pp. 195—197. /Sa portretom/.*

1938.

11. *Šejh Sadi, veliki pjesnik i filozof perziski /Šayḥ Sa'dī, great Persian poet and philosopher/. — Gajret XIX, 6 (1938), pp. 103—105.*

12. *Glasoviti Hrvati na Visokoj porti /The famous Croats at the Sublime Porte/. — Zbornik hrvatske omladine Herceg-Bosne 1938, pp. 67—71.*

13. *Još jedan glasoviti Hrvat na Visokoj porti u Carigradu. Ibrahim-paša Požeški veliki vezir Sulejmana II /Another famous Croat at the Sublime Porte in Istanbul. Ibrahim-pasha of Pozhega, the grand vezier of Sulayman II/. — Hrvatski dnevnik III, 754 (1938), 16. p.; Hrvatsko kolo XXIII/1942, pp. 68—82.*

14. *A ko je bio Ebu Hanife? /Who was Abū Ḥanīfa?/. — Glasnik IVZ VI, 5 (1938), pp. 206—212.*

15. *Dvadeset godina smrti M. S. Serdarevića /Twentieth anniversary of the death of M. S. Serdarević/. — El-Hidaje II, 6 (1938), pp. 85—87.*

/Ime autora navedeno u godišnjem sadržaju časopisa/.

16. */Rec./: H. M. Handžić, Uvod u tefsirsku i hadisku nauku. Sarajevo 1937. Vlastita naklada. Islamska dionička štamparija — str. 131, vel. 8°. Preštampano iz »Novog behara«. — Novi behar XI, 13—16 (1938), pp. 254—255.*

1939.

17. *Muhamed a. s. u svjetlu evropske kritike /Muhammad a. s. in the light of European criticism/. — Glasnik IVZ VII, 11 (1939), pp. 414—420; 20 (1939), pp. 447—457.*

18. *Kreševljaković kao nastavnik i uzgajatelj /Kreševljaković as a teacher and educator/. — Novi behar XIII, 1—6 (15. IX 1939), pp. 27—29.*

19. *Podržavanje rodbinskih i prijateljskih veza među muslimanima /Keeping up of family relationships and friendships among the Muslims/. — Glasnik IVZ VII, 5—6 (1939), pp. 163—167.*

20. *Merhum Muhamed Emin ef. Dizdar. Prvi rektor Više islamske šerijatsko-teološke škole u Sarajevu /Late Muhamed Emin*

efendi Dizdar. The first rector of the High Islamic School for šari'ah and theological studies in Sarajevo/. — Jugoslavenski list XXII, 293 (1939), 6. p.

/Sa popisom objavljenih radova/.

1940.

21. *Organizacija naučnog rada među bosansko-hercegovačkim muslimanima* /Organization of research work among the Moslems of Bosnia and Herzegovina/. — Glasnik IVZ VIII, 12 (1940), pp. 475—482.

22. *Muslimanske političke stranke u Bosni i Hercegovini prije rata. Stanje iza okupacije (1878) do pokreta za vjersko-prosvjetnu autonomiju (1899)* /Moslem political parties in pre-war Bosnia and Herzegovina. The conditions from the 1878 occupation to the movement for religious and educational autonomy (1899)/. — Savremenik XXVIII, 4 (15. II 1940), pp. 127—128.

23. *Merhum Muhamed Emin ef. Dizdar* /Late Muhamed Emin efendi Dizdar/. — Glasnik IVZ VIII, 1 (1940), pp. 17—21.

/Nekrolog. Sa portretom/.

1941.

24. *Gazi Husrev-beg, carski vezir i najveći bosanski dobrotvor. (Povodom 400-godišnjice smrti 1541—1941)* /Ġāzī Ĥusrew-bey, the imperial vezier and the greatest Bosnian benefactor. (On the occasion of the fourth centenary of his death 1541—1941)/. — Hrvatski narod III, 250 (22. X 1941), 13. i 14. p.

25. *Dopisivanje bosanskih vezira sa zapovjednicima u Hrvatskoj* /Correspondence of the Bosnian veziers with military commanders in Croatia/. — Hrvatska svijest VI, 107—108 (29. XII 1941), 10. p.

26. *Bašagićevo »Ogledalo«* /Bašagić's »Ogledalo«/. — Narodna uzdanica X, Kalendar za godinu 1942, Glavni odbor Narodne uzdanice, Sarajevo 1941, pp. 177—187.

27. *Kako ćemo ove godine podijeliti sadakatul-fitr* /How to give alms (šadaqatu l-fitr) this year/. — Glasnik IVZ IX, 10 (1941), pp. 295—296.

28. *Pomozimo sirote i nevoljne* /Let us help the poor and the needy/. — Glasnik IVZ IX, 3 (1941), pp. 98—102.

29. *Opravljanje religije* /Justification of religion/. — Glasnik IVZ IX, 9 (1941), pp. 246—250; 11 (1941), pp. 328—333.

30. *Starčević i muslimani* /Starčević and Moslems/. — Novi behar XIV, 2a—3 (1941), pp. 49—51.

/Sa portretom autora/.

31. *Pitanje upisa apsolvenata Gazi Husrevbegove medrese na Zagrebačko sveučilište* /The problem of enrollment of the graduates of Gāzī Husrew-bey's madrasah at Zagreb University/. — El-Hidaje IV, 6 (1941), pp. 157—158.

32. *Apsolventima Gazi Husrevbegove medrese dozvoljen upis na Hrvatsko sveučilište* /Graduates of Gāzī Husrew-bey's madrasah can enter the Croatian University (of Zagreb)/. — El-Hidaje IV, 9—11 (1941), pp. 258—259.

/O upisu na Pravni i Filozofski fakultet/.

33. *Hafiz Ajni ef. Bušatlić. (K sedamdesetogodišnjici života 1871—1941)* /Hafiz Ajni ef. Bušatlić. (On the occasion of his seventieth birthday)/. — Sarajevski novi list I, 140 (22. X 1941), 15. p.

/Sa portretom/.

34. *Abdulhak, Hamid.* — Hrvatska enciklopedija I (1941), 8. p.

35. *S arapskog jezika* /prevodi/ /From Arabic /translations//. — Hrvatska enciklopedija I (1941), 561. p.

/Objavljeno pod: Arapi/.

36. *Begović, Mehmed.* — Hrvatska enciklopedija II (1941), 336. p.

37. /Rec./: Pero Blašković, »S Bošnjacima u svjetskom ratu«. Beograd, 1939, str. 503, vel. 8° sa preglednom kartom srednje Evrope i italijanskog ratišta i sa preko 90 slika. — Novi behar XIV, 2a—3 (1941), pp. 90—91.

38. /Rec./: »Miradžija« Sabita Užičanina, s turskog preveo, protumačio, uvod i bilješke dodao Mehmed Handžić, Sarajevo 1940, str. 48, velike osmine. — Narodna Pravda II, 41 (14. II 1941), 3. p.

1942.

39. *Ibrahim-paša Požeški, veliki vezir Sulejmana II* /Ibrahim-Pasha of Pozhega, the Grand Vezier of Sulayman II/. — Hrvatsko kolo XXIII/1942, Redovno izdanje o stotoj godišnjici Matice hrvatske 1842—1942, pp. 68—82.

40. *Najstarije veze Islama s Hrvatima* /The earliest contacts of Islam and the Croatians/. — Hrvat, muslimanski kalendar za godinu 1943, Zagreb 1942, pp. 47—50; Hrvatski narod IV, 610 (18. XII 1942), 3. p.

41. *Položaj Bosne u osmanlijskom carstvu* /The position of Bosnia in the Ottoman Empire/. — Osvit I, 40 (29. XI 1942), 3. p.

42. *Naše orijentalno blago* /Our oriental heritage/. — Osvit I, 9 (26. IV 1942), 6. i 7. p.

/O dokumentima i rukopisima Gazi Husrev-begove biblioteke u Sarajevu i zbirke JAZU u Zagrebu/.

43. *Istraživanje umjetnih starina u Bosni* /Research on the art of antiquity in Bosnia/. — Osvit I, 20 (14. VII 1942), 7. p.

/O spomenicima u Staroj crkvi u Sarajevu/.

44. *Matica hrvatska i muslimani. Povodom 100 godišnjice »Matica hrvatska«* /»Matica hrvatska« and the Moslems. On the occasion of the centenary of »Matica hrvatska«/. — Osvit I, 4 (15. III 1942), 4. i 5. p.

45. *Naš putokaz Kur'an* /The Qur'an our milestone/. — Glasnik IVZ X, 4 (1942), pp. 100—104.

46. *Rijaset 1882—1942* /Riyasat 1882—1942/. — Osvit I, 33 (11. X 1942), 5. p.

47. *Znanstveni i književni rad rahmetli Fehim ef. Spahe* /Research and literary work of the late Fehim efendi Spaho/. — Sarajevski novi list II, 243 (22. II 1942), 11. p.

/Sa portretom/.

48. *Merhum Fehim ef. Spaho* /The late Fehim efendi Spaho/. — Novi behar XIV, 7—9 (1942), pp. 205—206.

/Nekrolog sa portretom/.

49. *Hafiz Sulejman ef. Šarac, prvi izabrani reisu'l ulema. U povodu petnaestogodišnjice smrti 27. VII 1927 do 27. VII 1942* /Ḥāfīz

Sulayman efendi Šarac, the first selected Raïsu l-'ulamā. On the occasion of the fifteenth anniversary of his death/. — Osvit I, 22 (26. VII 1942), 6. p.

/Sa portretom/.

50. *Bosansko-hercegovački glasnik* /Bosnian and Herzegovinian Herrald/. — Hrvatska enciklopedija III (1942), 102. p.

51. *Bošnjak* /The Bosnian/. — Hrvatska enciklopedija III (1942), 176. p.

52. *Celić, Mustafa*. — Hrvatska enciklopedija IV (1942), 221. p.

53. /Rec./: Dr Ivan Esih, *Turcizmi*. — Novi list II, 447 (23. X 1942), 7. p.

/Djelo je objavljeno u Zagrebu 1942. godine/.

1943.

54. *Popis kadiluka u Evropskoj Turskoj od Mostarca Abdullaha Hurremovića* /The list of cadilics in the European Turkey, by Abdullah Hurremović from Mostar/. — Glasnik HZM LIV/1942 (1943), pp. 307—356.

/Djelo je na turskom jeziku, a napisano je 1158/1745. godine/.

55. *Novi turski dokumenti u turskom odsjeku Hrvatskih zemaljskih muzeja u Sarajevu* (Zusammenfassung: Die neuen türkische Documente in der türkischen Abteilung der Croatischen Landesmuseen in Sarajevo). — Glasnik HZM LIV/1942 (1943), pp. 357—370.

56. *Ahmed-paša Hercegović*. — Osvit II, 47 (24. I 1943), 1. i 2. p.; II, 48 (31. I 1943), 2. i 3. p.; 49 (7. II 1943), 2. i 3. p.; 50 (14. II 1943), 2. i 3. p.

57. *Orijentalistika i Hrvati. Važnost proučavanja iztočnih jezika s znanstveno-povijesne, kulturne i praktične strane* /Oriental studies and the Croatians. The importance of the study of oriental languages, from the historical, cultural and practical point of view/. — Spremnost II, 55 (14. III 1943), 8. p.

58. *Naše zanimanje za turski jezik u prošlosti. (Iz predgovora gramatike turskog jezika)* /Our interest in Turkish in the past.

(From the introduction to the Turkish grammar)/. — Osvit II, 84 (11. X 1943), 6. p.

59. *Stara hrvatska kolonija u Carigradu. Naši pomorci posrednici između Prednjeg Iztoka i Zapada* /Old Croatian colony in Istanbul. Our Sailors, mediators between the Near East and the West/. — Spremnost II, 80 (5. IX 1943), 6. p.

60. *Islam i zadrugarstvo* /Islam and the co-operatives/. — Glasnik IVZ XI, 5 i 6 (1943), pp. 137—146.

61. *Muhamed a. s. u svjetlu evropske kritike* /Muhammad a. s. in the light of European criticism/. — Prva muslimanska nakladna knjižara, Sarajevo 1943, 31. p. = Hrvatska muslimanska knjižnica, Izvanredno izdanje, broj 31.

/Rec./: El-Hidaje VII, 3 (Oktobar 1943), 91. p (M. Busuladžić).

62. *Inteligencija i narod. Misli Safvet bega Bašagića* /Intellectuals and people. Reflections of Safvet-bey Bašagić/. — Hrvatski narod V, 848 (1. XI 1943), 4. p.

/Sa portretom/.

63. *In memoriam Fehim Spahi* /Fehim Spaho — In Memoriam/. — Glasnik HZM LIV/1942 (1943), pp. 536—537.

/Sa portretom/.

1944.

64. *Gramatika turskog jezika s vježbenicom, čitankom i rječnikom*. — Knjižara H. Ahmed Kujundžić, Sarajevo 1944, 205 + /1/ p.

/Rec./: El-Hidaje VIII, 4—5 (26. XI 1944), pp. 168—170. (Š. Sikirić).

65. *Sudstvo u Bosni* /Courts in Bosnia/. — Osvit III, 96/97 (2. I 1944), 6. i 7. p.

66. *(Inna lillahi) Riza ef. Muderizović 1868—1943*. — Novi behar XVI, 6 (15. III 1944), pp. 98—99.

/Nekrolog sa portretom. Sadrži popis nekih objavljenih radova/.

67. *Šems-ul-ulema Hadži Mehmed ef. Handžić*. — El-Hidaje VIII, 2—3 (19. IX 1944), pp. 42—48.

/Članak je objavljen povodom smrti i sadrži popis važnijih objavljenih radova/.

68. *Dr. Safvet-beg Bašagić (6. V 1870—9. IV 1934)*. — *El-Hidaje* VII, 9—10 (7. IV 1944), pp. 279—285.

/Rad je potpisan inicijalima (Mš.). Iz razgovora sa M. Traljićem saznala sam da je autor rada H. Šabanović/.

1945.

69. *Dželaluddin Rumi*. — *Hrvatska enciklopedija* V (1945), 518. p.

70. *Ebu Bekr (Abu Bekr)*. — *Hrvatska enciklopedija* V (1945), 542. p.

71. *Ebu Hanife (Abu Hanifa)*. — *Hrvatska enciklopedija* V (1945), 542. p.

72. *Ebu Jusuf (Abu Jusuf), Jakub ibn Ibrahim el-Ensari*. — *Hrvatska enciklopedija* V (1945), 542. p.

73. *Ebu Suud (ibn Muhamed el-Amidi)*. — *Hrvatska enciklopedija* V (1945), 542. p.

74. *Ebul-Fida (Abul-Fida), Imad Al-Din Ismail*. — *Hrvatska enciklopedija* V (1945), 542. p.

1949.

75. *Turski dokumenti u Bosni iz druge polovine XV stoljeća* /Turkish documents in Bosnia from the second half of the XVth century/. — *Istorisko-pravni zbornik* I, 2 (1949), pp. 177—208.

/Rec./: POF I/1950 (1950), pp. 173—180 (G. Elezović); *Historiski zbornik* III, 1—4 (1950), pp. 420—422 (S. M. Traljić).

1950.

76. *Turski diplomatski izvori za istoriju naših naroda* /Turkish diplomatic sources for the history of our people/. — POF I/1950 (1950), pp. 117—149.

77. *Natpis na Kasapčića mostu u Užicu i njegov autor pjesnik Džari Čelebi* /The inscription on the Kasapčić bridge in Užice and its author, poet Djari Čelebi/. — POF I/1950 (1950), pp. 156—161.

/Natpis je na turskom jeziku/.

78. *Arhivistička istraživanja u Makarskoj i Zadru* /Archival research in Makarska and Zadar/. — Godišnjak IDBiH II/1950 (1950), pp. 279—286.

79. *Povodom izdavanja kataloga rukopisa Gazi Husrevbegove biblioteke* /On the occasion of publication of the manuscript catalogue of Gazi Husrew-bey's library/. — Glasnik VIS I, 1—3 (1950), pp. 49—52.

80. /Transl./: *Kanunnama Bosanskog sandžaka iz godine 922/1516* /Qanunnama of the Bosnian Sandjak from the year 922/1516/. — POF I/1950 (1950), pp. 163—166.
/Prevod sa turskog jezika/.

81. /Transl./: *Kanunnama Bosanskog sandžaka iz godine 948/1541* /Qanunnama of the Bosnian Sandjak from the year 948/1541/. — POF I/1950 (1950), pp. 166—167.
/Prevod sa turskog jezika/.

82. /Rec./: Ivan Božić, *Hercegovački sandžakbeg Ajas*. (Zbornik Filozofskog fakulteta Univerziteta u Beogradu. Knj. I, 1948, str. 63—84). — POF I/1950 (1950), pp. 182—183.

1951.

83. *Gazi Husrev-begova biblioteka u Sarajevu. Prilog kulturnoj istoriji Bosne* /Ġāzī Ĥusrew-bey's library in Sarajevo. Contribution to the cultural history of Bosnia/. — Glasnik VIS II, 1—3 (1951), pp. 14—23.

84. *Značaj Gazi Husrev-begove biblioteke u Sarajevu* /The importance of Ġāzī Ĥusrew-bey's library in Sarajevo/. — Glasnik VIS II, 4—6 (1951), pp. 133—138.

85. *Istočna djela naših pisaca u Gazi Husrev-begovoj biblioteci* /Oriental works of our writers in Ġāzī Ĥusrew-bey's library/. — Glasnik VIS II, 7—9 (1951), pp. 252—257.

1952.

86. *Upravna podjela jugoslovenskih zemalja pod turskom vladavinom do Karlovačkog mira 1699. godine* /Administrative division of the Yugoslav lands under the Turkish rule, till the Treaty of Karlovac in 1699/. Godišnjak IDBiH IV/1952 (1952), pp. 171—204.

87. *Dvije najstarije vakufname u Bosni* /Résumé: Les deux plus anciens »vakoufnames« en Bosnie/. — POF II/1951 (1952), pp. 5—38.

/Prva vakufnama je na arapskom, a druga na turskom jeziku/.

88. *Natpisi na nadgrobnim spomenicima Malkoč-bega i njegova sina Džafer-bega* /Résumé: Inscriptions sur les monuments funéraires de Malkotch bey et de son fils Ga'far bey/. — POF II/1951 (1952), pp. 249—258.

/Natpis na spomeniku Malkoč-bega je na arapskom, a Džafer-bega na turskom jeziku/.

89. *Izrazi evā'il, evāšit i evāħir u datumima turskih spomenika* /Résumé: Les expressions: »évail, évasit et évahir« dans les dates des documents turcs/. — POF II/1951 (1952), pp. 213—237.

/Povodom rasprave »Islamsko računanje vremena i datuma u turskim spomenicima« od Gl. Elezovića, objavljene u djelu: Turski spomenici knj. I, sv. 1).

90. *Osvrt na Elezovićeovu kritiku moje zbirke: »Turski dokumenti u Bosni iz druge polovine XV stoljeća«* /Review of the Elezović's criticism of my collection: »Turkish documents in Bosnia in the second half of the XVth century/. — POF II/1951 (1952), pp. 336—346.

/Zbirka je objavljena u Istorijsko-pravnom zborniku 2 (1949), a kritika u POF I/1950 (1950)/.

1953.

91. *Najstarije vakufname u Bosni. III. Vakufnama Mustajbega Skenderpašića za njegove zadužbine u Sarajevu* (Résumé: Les plus anciens vakf-names en Bosnie: III. Le »vakouf-name« de Moustafa-bey Skenderpašić). — POF III—IV/1952—1953 (1953), pp. 403—413.

/Vakufnama je na arapskom jeziku/.

92. *Ko je osnovao sarajevsku Ferhadiju. (Iz istorije spomenika kulture)* /Who was the founder of Sarajevo Ferhadiya Mosque. (From the history of cultural heritage)/. — Glasnik VIS IV, 1—4 (1953), pp. 32—40.

/O Ferhad-begu Vukoviću Desisaliću/.

1954.

93. *Evlija Čelebija, Putopis. Odlomci o jugoslovenskim zemljama* (Evliaja Čelebi Siyahatnamesi). Preveo, uvod i komentar napisao H. Š. /Knjiga/ I. — Svjetlost, Sarajevo 1954, 290 p.

/Rec./: Zbornik MS SDN 9 (1954), 177. p. (R. L. Veselinović); Borba XX, 30 (1955), 7. p. (N. Filipović); Narodni list XI, 3040 (1955), 3. p. (M. Selaković); Glasnik INI II, 2 (1958), pp. 254—255. (A. Stojanovski); Geografski pregled III (1959), pp. 132—134. (H. Brkić).

94. *Da li je postojao Beogradski pašaluk?* (Résumé: Est-ce qu'il existait le pachalik de Belgrade?). — Istorijски glasnik 1—2 (1954), pp. 193—207.

1955.

95. *Pitanje turske vlasti u Bosni do pohoda Mehmeda II 1463. g.* (Zusammenfassung: Anfänge der türkischen Herrschaft in Bosnien). — Godišnjak IDBiH VII/1955 (1955), pp. 37—51.

/U sadržaju stoji: Početak turske vladavine u Bosni/.

96. *O organizaciji turske uprave u Srbiji u XV i XVI vijeku* (Résumé: L'organisation de l'administration Turque en Serbie aux XV^e et XVI^e siècles). — Istorijски glasnik 3—4 (1955), pp. 59—78.

/Referat održan na godišnjoj skupštini Istorijskog društva Srbije 16. XII 1955. godine/.

97. *Bosanski sandžakbeg Skender* /The Bosnian Sandjak-bey Skender/. — Istorijски glasnik I (1955), pp. 111—127.

98. *Ajan*. — Enciklopedija Jugoslavije 1 (1955), 23. p.

99. *Ajas-beg (paša)*. — Enciklopedija Jugoslavije 1 (1955), pp. 23—24.

100. *Al-Bakrī, 'Abdullāh ibn 'Abdul 'Aziz*. — Enciklopedija Jugoslavije 1 (1955), 52. p.

101. 2. *Arapski pisci o Južnim Slavenima*, 3. *Arapski pisci iz naših krajeva*. 4. *Arapska književnost kod Južnih Slavena*. 5. *Arabistika kod Južnih Slavena* /2. The Arab writers on the Southern Slavs. 3. Arabic writers from our parts. 4. The Arabic literature among the Southern Slavs. 5. Arab studies among Southern Slavs/. — Enciklopedija Jugoslavije 1 (1955), pp. 149—152.

/Objavljeno pod: Arapi i Južni Slaveni. Dio rada pod br. 1 »Politički odnosi« obradio je Jadran Ferluga/.

102. *'Ašik-paša Zade, Derviš Ahmed.* — Enciklopedija Jugoslavije 1 (1955), 227. p.

103. *'Atā'i Nev'i zāde 'Atā'ullāh.* — Enciklopedija Jugoslavije 1 (1955), 228. p.

104. *Atlagići (Atlibegovići).* 1. *Ali-paša.* 2. *Mehmed-paša, sin Derviš-paše.* 3. *Mehmed-paša /drugi brat Ahmed-bega/.* 4. *Mustajbeg.* 5. *Zulfikar-paša.* — Enciklopedija Jugoslavije 1 (1955), pp. 230—231.

105. *Babinger, Franz.* — Enciklopedija Jugoslavije 1 (1955), pp. 263—264.

106. *Bajazid I. Yildirim (Munja).* — Enciklopedija Jugoslavije 1 (1955), 284. p.

107. *Bajazid II.* — Enciklopedija Jugoslavije 1 (1955), pp. 284—285.

108. *Bajraktarević, Fehim.* — Enciklopedija Jugoslavije 1 (1955), pp. 286—287.

109. *Barak.* — Enciklopedija Jugoslavije 1 (1955), 363. p.

110. *Bašagić-Redžepašić, Safvetbeg (Mirza Safet).* — Enciklopedija Jugoslavije 1 (1955), 384. p.

111. *Bašeskija, Mulla Mustafa, zvan Šefki.* — Enciklopedija Jugoslavije 1 (1955), pp. 387—388.

112. *Beogradski pašaluk /The Pashalic of Belgrade/.* — Enciklopedija Jugoslavije 1 (1955), pp. 472—473.

113. *Bosanski pašaluk (beglerbegluk ili ejalet) /The Bosnian Pashalic/.* — Enciklopedija Jugoslavije 1 (1955), pp. 705—706.

1956.

114. *Turski izvori o srpskoj revoluciji 1804.* Knjiga I. Spisi Carske kancelarije 1789—1804 (Sources Turques concernant la revolution Serbe de 1804. Livre I. Documents de l'administration im-

periale 1789—1804). Uredio i preveo H. Š. — Istorijsko društvo Narodne Republike Srbije, Beograd 1956, XXIX + 334 p.

/Sa predgovorom V. Čubrilovića, rječnikom termina i tehničkih naziva/.

/Rec./: Arhivist VII, 3—4 (1957), pp. 125—129 (VI. Stojančević); Pregled X, 1, 2 (1958), pp. 183—186 (I. K.).

115. *Husrevbegova biblioteka u Sarajevu. (Iz istorije biblioteka) /Husrew-bey's library in Sarajevo. (From the history of libraries)/*. — Bibliotekar VIII, 1—2 (1956), pp. 44—62.

116. *Budimski pašaluk /Pashalic of Budim/*. — Enciklopedija Jugoslavije 2 (1956), 251. p.

117. *Čengići. 1. Ali-paša. 2. Bećir-paša*. — Enciklopedija Jugoslavije 2 (1956), pp. 552—553.

118. *Čehaja*. — Enciklopedija Jugoslavije 2 (1956), 618. p.

119. *Čor Ali-paša*. — Enciklopedija Jugoslavije 2 (1956), 633. p.

120. *Čuprići (tur. Köprülüler)*. — Enciklopedija Jugoslavije 2 (1956), pp. 637—638.

121. *Period strane vlasti. a/ Pod turskom vlašću /The period of foreign rule, a/ Under the Turks/*. — Enciklopedija Jugoslavije 2 (1956), pp. 47—51.

/Objavljeno pod: Historija /Bosne i Hercegovine/.

1957.

122. *Evlija Čelebija, Putopis. Odlomci o jugoslovenskim zemljama (Evliya Çelebi Siyahatnamesi)*. Preveo, uvod, komentar napisao H. Š. Drugo izdanje. /Knjiga/ I. — Svjetlost, Sarajevo 1957, 292 p.

/Rec./: Glasnik INI II, 2 (1958), pp. 254—255 (A Stojanovski); POF X—XI/1960—61 (1961), pp. 295—297 (H. Kaleši); Birlik XIX, 478 (31. V 1962), (H. Kaleši).

123. *Evlija Čelebija, Putopis. Odlomci o jugoslovenskim zemljama. (Evliya Çelebi Siyahatnamesi)*. Preveo i komentar napisao H. Š. /Knjiga/ II. — Svjetlost, Sarajevo 1957, 268 p.

/Rec./: Glas INI II, 2 (1958), pp. 254—255 (A Stojanovski); Geografski pregled III (1959), pp. 132—133 (H. Brkić); POF X—XI/

1960—61 (1961), pp. 295—297 (H. Kaleši); Birlik XIX, 478 (31. V 1962), (H. Kaleši).

124. *Kanun-nama bosanskog sandžaka iz 922/1516. godine* /Qānūn-name of the Bosnian Sandjak from 922/1516/. /Objavljeno u djelu/ Kanuni i kanun-name za Bosanski, Hercegovački, Zvornički, Kliški, Crnogorski i Skadarski sandžak. — Orijentalni institut, Sarajevo 1957, pp. 19—33. = Monumenta Turcica Historiam Slavorum Meridionalium Illustrantia, Tomus primus. Serija I, Zakonski spomenici 1, Sv. 1.

/Rec./: Glasnik INI III, 1 (1959), pp. 297—300 (M. Sokoloski); POF VIII—IX/1958—59 (1960), pp. 242—244 (A. Sućeska); POF VIII—IX/1958—59 (1960), pp. 244—253 (Š. Sikirić); Zgodovinski časopis XXIII, 3—4 (1969), pp. 308—313 (I. Voje).

125. *Kanun-nama Bosanskog sandžaka iz 948/1542. godine* /Qānūn-name of the Bosnian Sandjak from 948/1542/. /Objavljeno u djelu/ Kanuni i kanun-name za Bosanski, Hercegovački, Zvornički, Kliški, Crnogorski i Skadarski sandžak. — Orijentalni institut, Sarajevo 1957, pp. 59—69. = Monumenta Turcica Historiam Slavorum Meridionalium Illustrantia, Tomus primus, Serija I, Zakonski spomenici 1, Sv. 1.

/Rec./: Glasnik INI III, 1 (1959), pp. 297—300 (M. Sokoloski); POF VIII—IX/1958—59 (1960), pp. 242—244 (A. Sućeska); POF VIII—IX/1958—59 (1960), pp. 244—253 (Š. Sikirić); Zgodovinski časopis XXIII, 3—4 (1969), pp. 308—313 (I. Voje).

126. *Bosanski namjesnik Ferhad-beg Vuković-Desisalić* (Le gouverneur de la Bosnie Ferhad-bey Vuković-Desisalić). — Zbornik Filozofskog fakulteta IV—1 (1957), pp. 113—127.

1958.

127. *Bosansko krajište 1448—1463* (Zusammenfassung: Bo-snisch Krajište). — Godišnjak IDBiH IX/1957 (1958), pp. 177—220.

/Rec./: POF X—XI/1960—61 (1961), pp. 312—314. (G. Škri-vanić).

128. *Je li postojao grad Vrhbosna?* /Did the town Vrhbosna existed?/. — »Sarajevo«, Urbanistički problemi I (1958), pp. 52—55.

129. *Dursun-beg*. — Enciklopedija Jugoslavije 3 (1958), 181. p.

130. *Evlija Čelebi (Evlija ibn Derviš Mehmed Zilli)*. — Enci-klopedija Jugoslavije 3 (1958), pp. 280—281.

131. *Ferhad-beg Vuković*. — Enciklopedija Jugoslavije 3 (1958), 298. p.
132. *Ferhat-paša*. — Enciklopedija Jugoslavije 3 (1958), 298. p.
133. *Firuz-beg (Feriz-beg)*. — Enciklopedija Jugoslavije 3 (1958), 340. p.
134. *Hasan-paša Predojević*. — Enciklopedija Jugoslavije 3 (1958), 662. p.
135. *Hevāji Uskūfi, Muhamed*. — Enciklopedija Jugoslavije 3 (1958), 680. p.

1959.

136. *Bosanski pašaluk. Postanak i upravna podjela (Der bosnische Pashalik. Entstehung und Verwaltungseinteilung)*. Naučno društvo NR Bosne i Hercegovine, Sarajevo 1959, 271. p. = Djela, knjiga XIV, Odjeljenje istorijsko-filoloških nauka, knjiga 10.
/Rec./: POF X—XI/1960—61 (1961), pp. 303—306 (B. Đurđev); Historijski zbornik XV (1962), pp. 307—309 (M. Hadžijahić).
137. *Slavonija /Slavonia/*. — /Poglavlje XIII i XXVI u/ HNJ II, Školska knjiga, Zagreb 1959, pp. 205—214. i 622—628.
138. *Jugoslavenski narodi u doba opadanja turskog feudalizma /Yougoslav peoples at the time of decline of the Turkish Empire/*. — /Poglavlje XV u/ HNJ II, Školska knjiga, Zagreb 1959, pp. 477—490.
139. *Islamska kultura u jugoslavenskim zemljama do XVIII stoljeća /Islamic culture in Yougoslav lands till the 18th century/*. — /Poglavlje XXIV u/ HNJ II, Školska knjiga, Zagreb 1959, pp. 602—612.
140. *Bosanski pašaluk u XVIII stoljeću /The Bosnian Pashalic in the 18th century/*. — /Poglavlje XLIX u/ HNJ II, Školska knjiga, Zagreb 1959, pp. 1318—1341.
141. *Danak u krvi /Tribute in blood/*. — Vojna enciklopedija II (1959), 390. p.
142. *Delije*. — Vojna enciklopedija II (1959), 429. p.

143. *Dizdar*. — Vojna enciklopedija II (1959), 554. p.

144. *Period turske vlasti* /The period of the Turkish rule/. — Vojna enciklopedija II (1959), pp. 19—25.

/Objavljeno pod: Bosna i Hercegovina/.

1960.

145. *Postanak i razvoj Sarajeva* (Zusammenfassung: Entstehung und Entwicklung von Sarajevo). — Naučno društvo NR Bosne i Hercegovine, Sarajevo 1960, pp. 71—115. = Radovi, knjiga XIII, Odjeljenje istorijsko-filoloških nauka, knjiga 5.

146. *Muštafā b. Yūsuf Aiyūbī al-Mostārī. Bibliografska skica* (Summary: Muštafā b. Yūsuf Aiyūbī al-Mostārī. Bibliographical sketch). — POF VIII—IX/1958—59 (1960), pp. 29—35.

147. *Husrev-beg (gazi)*. — Enciklopedija Jugoslavije 4 (1960), 306. p.

148. *Ishak-beg Tomašević*. — Enciklopedija Jugoslavije 4 (1960), 370. p.

149. *Ishakovići. 1. Barak. 2. Isa-beg. 3. Mehmed-beg*. — Enciklopedija Jugoslavije 4 (1960), 371. p.

150. *Islamska hronologija* /The islamic chronology/. — Enciklopedija Jugoslavije 4 (1960), pp. 35—36.

/Objavljeno pod: Hronologija/.

151. *Jahjapašići. 1. Ahmed-beg. 2. Arslan-paša. 3. Bali-beg. 4. Derviš-beg. 5. Mehmed-paša. 6. Mustafa-beg*. — Enciklopedija Jugoslavije 4 (1960), 446. p.

152. *Jakub-paša Bošnjak*. — Enciklopedija Jugoslavije 4 (1960), pp. 453—454.

1961.

153. *Vojno uređenje Bosne od 1463. do kraja XVI stoljeća* (Zusammenfassung: Die militärverfassung Bosniens vom Fall unter die Türkenherrschaft bis zum Ende XVI Jahrhunderts). — Godišnjak DIBiH XI/1960 (1961), pp. 173—224.

1962.

154. *Junus-paša*. — Enciklopedija Jugoslavije 5 (1962), 160. p.

1963.

155. *Lepenica u prvom stoljeću turske vladavine /Lepenica in the first century of the Turkish rule/*. — Naučno društvo SR Bosne i Hercegovine, Sarajevo 1963, pp. 193—207. = Posebna izdanja, knj. III.

1964.

156. *Krajište Isa-bega Ishakovića. Zbirni katastarski popis iz 1455. godine* (Hicri 859 tarihli suret-i defter-i mücmel vilayet-i Yeleç ve Izveçan ve Hodidide ve Senica ve Ras ve Usküb ve Kalkandelen me'a tevabi'iha). Uvod, turski tekst, prevod i komentari. — Orijentalni institut, Sarajevo 1964, LVI + 167 p. + 8 faksimila + 160 p. = Monumenta Turcica Historiam Slavorum Meridionalium Illustrantia, Tomus Secundus, Serija II, Defteri, knjiga 1.

/Sa rječnikom termina, registrom ličnih imena i geografskih naziva/.

/Rec./: Istorijski glasnik 1 (1965), pp. 120—123 (B. Hrabak); Zgodovinski časopis XXIII, 3—4 (1969), pp. 308—313 (I. Voje).

157. *Turski izvori za istoriju Beograda*. Knjiga prva, sveska prva. Katastarski popisi Beograda i okoline 1476—1566 (Turkische Quellen zur Geschichte Belgrades. Bd. I, 1. Türkische Katastaraufnahmen von Belgrad und Umgebung 1476—1566). — Istorijski arhiv Beograda, Beograd 1964, XLI + 622 p. = Građa za istoriju Beograda.

/Sa rječnikom termina, registrom ličnih imena i geografskih naziva/.

/Rec./: Godišnjak DIBiH XIV (1964), pp. 275—288 (B. Đurđev); Politika LXI, 18327 (11. X 1964), 17. p. (R. Samardžić); Borba XXIX, 301 (1. XI 1964), 10. p. (O. Zirojević); Glasnik arhiva i DABiH IV—V/1964—1965 (1965), pp. 472—476 (K. Isović).

158. /Sa V. Palavestrom/: *Žepa i njena okolina u prvim decenijama turske vlasti* (Zusammenfassung: Žepa und seine Umgebung in den ersten Jahrzehnten der Türkenherrschaft). — GZM, Etnologija, NS XIX (1964), pp. 39—44.

1965.

159. *Teritorijalno širenje i građevni razvoj Sarajeva u XVI stoljeću* (Résumé: Expansion territoriale et développement architectural de Sarajevo au XVI^e siècle). — Naučno društvo Bosne i Hercegovine, Sarajevo 1965, pp. 29—53. = Radovi, knjiga XXVI, Odjeljenje istorijsko-filoloških nauka, knjiga 9.

160. *Turski dokumenti Državnog arhiva u Dubrovniku* (Zusammenfassung: Türkische Urkunden im Staatsarchiv in Dubrovnik). — POF XII—XIII/1962—1963 (1965), pp. 121—149.

1966.

161. *Moralni i naučni nivo jednog napisa Branislava Đurđeva* /Moral and scholarly level of an article by Branislav Đurđev/. — Godišnjak DIBiH XV/1964 (1966), pp. 253—270.

/Odgovor B. Đurđevu na tekst o djelu: Turski izvori za istoriju Beograda, knjiga I, sveska 1, Beograd 1964. Tekst je objavljen u Godišnjaku DIBiH XIV/1963/.

162. *Dubrovnik Devlet Arşivindeki Turk Vesikalari*. Türkçeye çeviren Ismail Eren. — Belleten XXX, 119 (1966), pp. 391—437.

1967.

163. *Evlija Čelebi, Putopis. Odlomci o jugoslovenskim zemljama* (Evliya Çelebi Siyahatnamesi). Preveo, uvod i komentar napisao H. Š. — Svjetlost, Sarajevo 1967, 682 + /10/ p.

/Sa terminološkim komentarima, indeksom geografskih i topografskih naziva i indeksom ličnih imena i etničkih naziva/.

/Rec./: Oslobođenje XXIII, 6992 (19. XI 1967), Nedjeljni datak, 4. p. (M. Ilić); Naša prošlost IV—V/1969—1970 (1971), pp. 194—195 (M. Spasojević).

164. *Kraljevo i njegova okolina pod turskom vlašću do kraja 16. veka* /Kraljevo and its vicinity under Turkish rule till the end of the XVIth century/. — Naša prošlost, istorijska revija 1—2 (1967), pp. 3—9.

1968.

165. *Iz prošlosti naselja Kraljeva i okoline pod turskom vlašću* /From the history of the settlement of Kraljevo and its vicinity

under Turkish rule/. — Naša prošlost, istorijska revija 1—2 (1968), pp. 3—16.

/U sadržaju stoji: Iz prošlosti Kraljeva i okoline/.

166. *Raja*. — Enciklopedija Jugoslavije 7 (1968), 32. p.

167. *Selim III*. — Enciklopedija Jugoslavije 7 (1968), 177. p.

1969.

168. *Hasan Kafi Prušćak* (Ḥasan Kāfī b. Turḥān b. Dāvūd b. Ja'qūb az-Zībī al-Aqḥisārī al-Bosnawī) (Zusammenfassung: Hasan Kāfī Aqḥisārī). — POF XIV—XV/1964—1965 (1969), pp. 5—31.

1970.

169. /Transl./: M. Tayyib Gökbilgin, *Ajalet Rumelija*. (Popis sandžaka i gradova na početku vladavine Sulejmana Veličanstvenog) /Ayalet Rumeli. (The register of sandjaks and towns at the beginning of the reign of Sulayman the Magnificent)/. — POF XVI—XVII/1966—1967 (1970), pp. 307—342.

/Prevod sa turskog jezika/.

170. *Urbani razvitak Beograda od 1521. do 1688. godine* (Le développement urbain de Belgrade sous les Turcs de 1521 à 1688). — Godišnjak grada Beograda XVII (1970), pp. 5—41.

/Sa: In memoriam Hazim Šabanović ili jedan istoričar Beograda (Porječani, kod Visokog, 22. jula 1916 — Istanbul, 22. marta 1971), autor R. Tričković/.

1971.

171. *Hersek-Zāde, Ahmed Pasha*. — The Encyclopaedia of Islam. New edition. Volume III (1971), pp. 340—342.

/Isti rad je objavljen i u: Encyclopédie de l'Islam. Nouvelle édition. Tome III (1971), pp. 351—352/.

172. *Sulejman II Kanuni*. — Enciklopedija Jugoslavije 8 (1971), pp. 215—216.

173. *Vrhbosna*. — Enciklopedija Jugoslavije 8 (1971), 542. p.

1973.

174. Evlija Čelebi, *Putopis. Odlomci o jugoslovenskim zemljama* (Evliya Čelebi Seyahatnamesi). Preveo, uvod i komentar napisao H. Š. — Veselin Masleša, Sarajevo 1973, 705 + /1/ p. = Biblioteka Kulturno nasljeđe.

175. *Književnost Muslimana BiH na orijentalnim jezicima. (Biobibliografija) /Literature of the Moslems of Bosnia and Herzegovina in oriental languages. (Biobibliography)/*. Redigovao i za štampu pripremio A. S. Aličić. — Svjetlost, Sarajevo 1973, 726 + /2/ p. = Biblioteka Kulturno nasljeđe.

1974.

176. *Politička istorija od 1521. do 1688. godine /Political history from 1521 to 1688/*. — /Objavljeno u:/ Istorija Beograda 1, Prosveta, Beograd 1974, pp. 323—334.

177. *Beograd kao upravno središte smederevskog sandžaka /Belgrade as administrative center of the Sandjak of Smederevo/*. — /Objavljeno u:/ Istorija Beograda 1, Prosveta, Beograd 1974, pp. 335—336 + 16 slika.

178. *Komunalno uređenje i uprava /Community set-up and administration/*. — /Objavljeno u:/ Istorija Beograda 1, Prosveta, Beograd 1974, pp. 337—340.

179. *Garnizoni /Garrisons/*. — /Objavljeno u:/ Istorija Beograda 1, Prosveta, Beograd 1974, pp. 341—345.

180. *Beogradska kapetanija /Captaincy of Belgrade/*. — /Objavljeno u:/ Istorija Beograda 1, Prosveta, Beograd 1974, pp. 346—348.

181. *Gradska privreda /Economy of the city/*. — /Objavljeno u:/ Istorija Beograda 1, Prosveta, Beograd 1974, pp. 349—358.

182. *Stanovništvo /Population/*. — /Objavljeno u:/ Istorija Beograda 1, Prosveta, Beograd 1974, pp. 385—388.

183. *Tvrđava i varoš /Fortress and town/*. — /Objavljeno u:/ Istorija Beograda 1, Prosveta, Beograd 1974, pp. 389—413.

184. *Islamska prosveta i kultura /Islamic education and sciences/*. — /Objavljeno u:/ Istorija Beograda 1, Prosveta, Beograd 1974, pp. 414—420.